

Limn Sorumluluk Sigortası: Teminat Yapısı ve Diğer Kritik Hususlar

Limnlar, global deniz ticaretinin olmazsa olmaz paydaşları arasında yer almakta olup limanın büyüklüğü ve rıhtım sayısına bağılı olarak yıl içerisinde yürütölen her bir operasyonun arka planında barındırdığı katlanılması güç ve büyük riskler, ticaret devamlılığının sağlanabilmesi açısından Limn Sorumluluk Sigortası ile teminat altına alınmaktadır. Bu nedenle limn sorumluluk poliçeleri, hem Türkiye’de hem de global pazarda özel underwriting yaklaşımı gerektiren, teknik açıdan karmaşık sigorta ürünleri arasında yer almaktadır.

Limn Sorumluluk Sigortası, limn ve terminal işletmecilerinin faaliyetleri sırasında üçüncü şahıslara, üçüncü şahıslara ait mallara veya çevreye verebilecekleri zararlar nedeniyle doğabilecek hukuki sorumlulukları teminat altına alan temel deniz sigortacılığı ürünlerinden biridir. Gemi yanaşma, bağlama, yükleme–tahliye, depolama ve limn içi lojistik faaliyetler, yüksek hacimli operasyonlar, ağır ekipman kullanımı ve farklı tarafların aynı anda sahada bulunması nedeniyle önemli sorumluluk risklerini barındırmaktadır. Bu nedenle limn sorumluluk poliçeleri, hem Türkiye’de hem de global pazarda özel underwriting yaklaşımı gerektiren, teknik açıdan karmaşık sigorta ürünleri arasında yer almaktadır.

Poliçe tanziminden önce gerçekleştirilen risk analiz çalışmaları, teminat kapsamının ve fiyatlamanın sağlıklı bir biçimde yapılabilmesinin temelini oluşturmaktadır. Bu analizlerde limnın operasyonel profili, elleçlenen yük türleri (özellikle IMDG kapsamındaki tehlikeli yükler), yıllık gemi çağrı sayısı, toplam tonaj,

Erdinc Kartal GÜRSOY

Hasar Yönetmeni

+90 850 420 81 36 (Ext.1205)

erdinc.gursoy@turkpandi.com

2015 yılında Marmara Üniversitesi Sigortacılık bölümünden mezun oldu. 2014 Kasım ayında stajyer olarak çalışma hayatına başladığı Groupama Sigorta’da bedeni hasar ve hukuk departmanlarında toplam 4,5 yıl çalıştı. 2019-2021 yılları arasında Zurich Sigorta’da davalık bedeni hasar uzmanı olarak çalıştı. 2021-2022 arasında ise Doğa Sigorta’da bedeni hasar yönetmeni olarak görev aldı. Buradaki çalışmasının ardından Kumport Limn Hizmetleri’nde sigorta yönetmeni olarak çalıştı. Son olarak ECB Sigorta ve Reasürans Brokerliği’nde hasar müdür yardımcısı olarak çalışmış olup Kasım 2023 itibarıyla Türk P&I Sigorta’ya hasar uzmanı olarak katılmıştır.

TURKP&I

kullanılan vinç ve ekipmanların özellikleri, rıhtım ve altyapı durumu detaylı şekilde değerlendirilmektedir. Bunun yanı sıra taşeron kullanım oranı, hizmet sözleşmelerindeki sorumluluk ve tazminat klozları, geçmiş hasar performansı ve zarar önleme uygulamalarının olgunluk seviyesi de underwriting açısından kritik öneme sahiptir.

Uluslararası uygulamalarda, ISPS Code kapsamında yapılan Port Facility Security Assessment (PFSA) çalışmaları da; güvenlik, sabotaj ve yetkisiz erişim risklerinin değerlendirilmesine katkı sağlayarak sorumluluk riskinin daha doğru analiz edilmesine imkân tanımaktadır.

Teminat yapısı oluşturulurken, standart üçüncü şahıs sorumluluğu kapsamına ilaveten farklı risk alanlarını kapsayan ek teminatlarla poliçenin kapsamı genişletilebilmektedir. Çevre kirliliği ve petrol sızıntısı sorumluluğu, enkaz kaldırma ve temizleme masrafları, liman işletmecisinin gözetim ve kontrolü altındaki yükler, taşeron ve çalışanlara ilişkin sorumluluklar ile operasyonel hatalardan kaynaklanan mesleki sorumluluk teminatları bunların başlıcalarındandır. Son yıllarda dijitalleşme yolunda atılan adımların liman operasyonlarına entegrasyonu ile birlikte, siber saldırıların üçüncü şahıs zararlarına yol açabilecek etkileri de sigorta programlarında dikkate alınan yeni risk alanları arasında yer almaktadır. Düşük frekanslı ancak yüksek şiddetli kayıplara yol açabilen altyapı/server hasarları limitlerin belirlenmesi noktasında göz önünde bulundurulması gereken faktörler arasındadır.

Muafiyet bedellerinin belirlenmesinde ise temel olarak limanın risk iştahı, hasar frekansı ve finansal yapısının gücü dikkate alınarak değerlendirmeler yapılmaktadır. Küçük ve sık meydana gelen operasyonel hasarlarda daha yüksek muafiyetler tercih edilerek hasar yönetim sürecinin sigortalı tarafından üstlenilmesi sağlanmaktayken, büyük ve katastrofik kayıplarda muafiyet seviyesinin reasürans yapısı ile uyumlu olacak şekilde denge gözetilerek kurgulanması önem arz etmektedir. Bu noktada doğru risk beyanı/analizi ve şeffaf bilgi paylaşımı, ileride yaşanabilecek teminat uyuşmazlıklarının önüne geçilmesi açısından kritik rol oynamaktadır.

Liman sorumluluk sigortalarında reasürans yapısı da poliçenin sürdürülebilirliği açısından belirleyici olmaktadır. Genellikle kota payı ve eksedan reasürans anlaşmaları ile kapasite oluşturulmakta, yüksek limitli ve istisnai riskler için ise fakültatif reasürans çözümlerine başvurulmaktadır. Global ölçekte P&I kulüplerinin, karşılıklı reasürans ve havuz mekanizmalarıyla büyük sorumluluk hasarlarını yönetme modeli, liman sorumluluk risklerinin katmanlı biçimde nasıl dağıtılabileceğine dair önemli bir referans noktası oluşturmaktadır.